

The Model

ศิลปะ ... เป็นความบริสุทธิ์
ศิลปะ ... เป็นความสะอาด
ศิลปะ ... เป็นความสวยงาม
ศิลปะ ... เป็นความสุข
ศิลปะ ... เป็นสิ่งที่ให้ความสุขความบันเทิงไม่รู้จบ

Art ... Is Purity.
Art ... is Cleanliness.
Art ... is Peace and Serenity.
Art ... is Beauty.
Art ... is Eternal Happiness.

ธงชัย รักปทุม

"The Model" Art Exhibition by Thongchai Rakpathum

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

นิทรรศการนางแบบศิลป์
โดย ชงชัย รักปทุม

ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ถนนราชดำเนินกลาง กรุงเทพฯ
วันที่ 28 เมษายน - 31 พฤษภาคม 2551 (เว้นวันพุธ)

“The Model” Art Exhibition
by THONGCHAI RAKPATHUM

at The Queen's Gallery, Ratchadamnoen Klang Avenue, Bangkok
on April 28 - May 31, 2008 (Except Wednesday)

Rama IX Art Museum Foundation

ขอเกิดพระคุณ คุณพ่อ - คุณแม่
สูงที่สุดในชีวิต

Rama IX Art Museum Foundation

ด้วยรัก
พี่ - น้อง - หลานๆ ทุกคน
ผู้เป็นกำลังใจอันสำคัญเสมอมา

ขอน้อมจิตบูชาครูด้วยความเคารพที่สุด
For my teachers with highest regard

แต่

ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี

อาจารย์เฟื้อ หริพิทักษ์

อาจารย์เทียน อัมศิริ

อาจารย์ทวี นันทขว้าง

อาจารย์สวัสดิ์ ตันติสุข

ศาสตราจารย์ชูล นิ่มเสมอ

อาจารย์ชำเรือง วิเชียรเขต

ศาสตราจารย์เกียรติคุณประหัด พงษ์คำ

Rama IX Art Museum Foundation

ศาสตราจารย์จาง อี้-ชาน

อาจารย์สันต์ สารกรมบริรักษ์

อาจารย์วิระ ไชยประเสริฐ

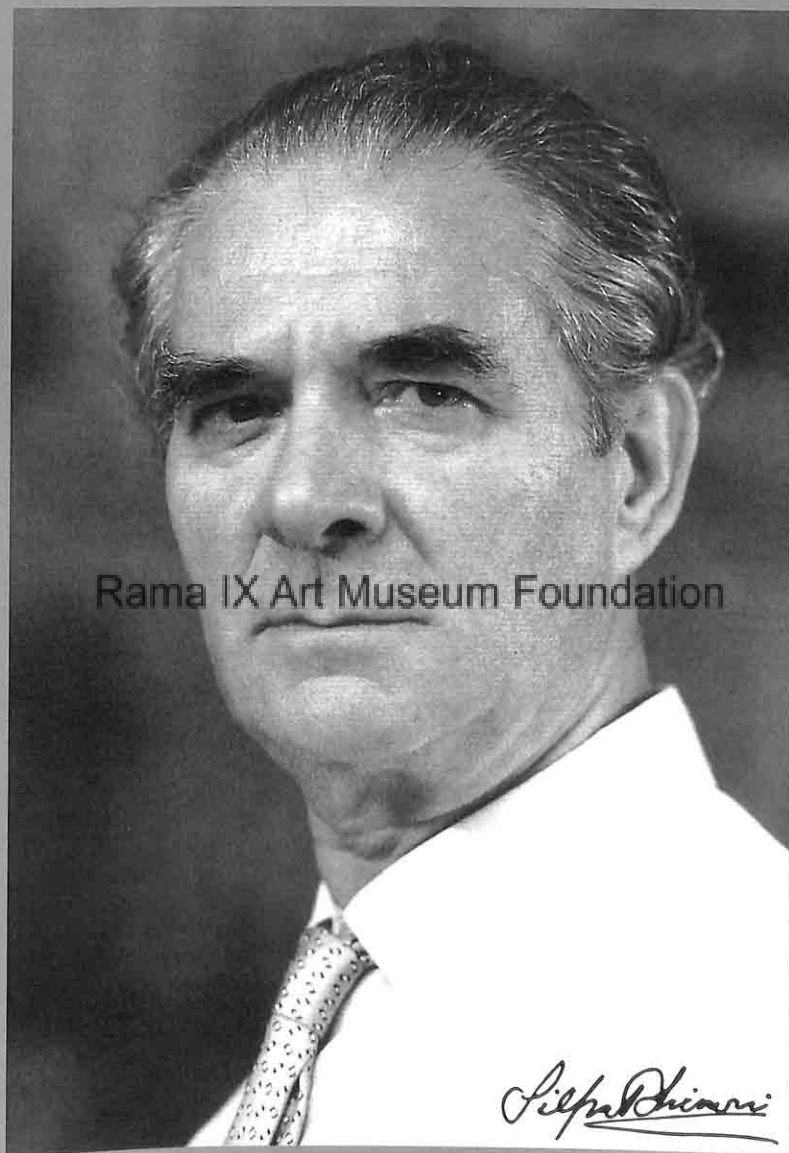
อาจารย์ประทีป สว่างสุข

Professor Montanarini

Professor Trotti

Professor Avenari

และอาจารย์ที่สอนศิลปะแก่ผมทุกๆ ท่าน

“นายรักฉัน... นายทำงาน”

สารบัญ Contents

7	คำนำ
8	ศิลปะชุด นางแบบจากกรุงโรม โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กุ๋อาวี่ (ศิลปินแห่งชาติ)
9	สารจาก ดร.อานวย วีระวรรณ ประธานกรรมการบริหารหอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
10	สารจาก ศาสตราจารย์ ดร.อินันท์ ไปยหานนท์ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
11	คำนิยม โดย ศาสตราจารย์วิบูลย์ ลิ้มเจริญ ประธานมูลนิธิศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี อนุสรณ์
12	ศิลปะภาพเปลือย “นางแบบศิลป์” มรดกไทย มรดกโลก โดย กมล สุวธุโ อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
16	ศิลปะภาพเปลือย โดย เฉลิมศักดิ์ รัตนจันทร์ คณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
20	ภาพเปลือย ของ ธงชัย รักปทุม โดย ศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี
39	“นางแบบศิลป์” โดย ธงชัย รักปทุม
46	ภาพผลงาน Rama IX Art Museum Foundation
142	Preface
143	Arts Series “The Model” by Assistant Professor Manit Poo-aree (National Artist)
144	Message from Dr. Amnuay Viravan Chief of President of The Queen’s Gallery
145	Message from Professor Dr. Apinand Posayanont The Director of The Office of Contemporary Arts and Culture
146	Congratulatory Note from Professor Vibul Leesuwannat President, Professor Silpa Bhirasri Foundation
147	Nude Paintings “The Model” Thai Heritage, World Heritage by Kamol Suwutho President of Bunditpattanasilpa Institute
149	“Nude Paintings by Thongchai Rakpathum” by Professor Vichok Mukdamee
160	“The Model” by Thongchai Rakpathum
164	List of The Models
173	ประวัติศิลปิน
177	Artist’s Biodata

ความคล้อยได้คิดในการแสดงงานศิลปะ ชุด “นางแบบศิลป์” ครั้งนี้ เป็นความรู้สึกที่ค้างใจไว้นานแล้ว คือต้องการจะนำภาพเขียนที่
สร้างสรรค์จากกรุงโรม ซึ่งเป็นผลงานชุดที่รักและทะนุถนอมไว้จนถึงทุกวันนี้ ออกแสดงให้ได้ชื่นชมและแลกเปลี่ยนทัศนคติความคิดเห็น
ในแง่มุมของความงดงามในศิลปะอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งผมได้สร้างขึ้นด้วยความรู้สึกจากใจบริสุทธิ์ ที่สัมผัสและรู้สึกสะท้อนอารมณ์อย่าง
ลึกซึ้งในผลงานของเรอเน่ ราฟาเอล ท่วงท่าอากัปกริยาที่แสนสวยของนางแบบ ผมเขียนด้วยใจอยากเขียน เขียนด้วยไฟปรารถนา ยิ่ง
เขียนก็ยิ่งเห็นและรู้สึกในสุนทรีรสอันเกี่ยวกับนางแบบและองค์ประกอบทั้งหมด ซึ่งเป็นเสน่ห์แห่ง... ศิลปะ... ปัญญา... และจินตนาการที่
ไร้พรมแดนจากผลงานทั้งหมด จนทำให้ตกอยู่ในภวังค์แห่งสุนทรีราชมณเฑียร และรูปแบบของศิลปะอันหลากหลาย สุดแล้วแต่ท่านจะเลือก
ชมได้อย่างเป็นอิสระตามความรู้สึก

Rama IX Art Museum Foundation

กล่าวโดยความจริงแล้ว การสร้างสรรค์ศิลปะจากนางแบบหรือนางแบบนั้น ได้ทำกันมาแต่โบราณกาล สมัยกรีกจนถึงทุกวันนี้ เพียงแต่มี
ความแตกต่างและเปลี่ยนแปลงไปตามสมัยนิยมของศิลปินในแต่ละยุคแต่ละสมัย นอกจากสิ่งเดียวกันที่เหมือนกันคือ การใช้สื่ออันเป็น
บริบททางด้านสุนทรีศาสตร์จากรูปแบบเรอเน่ ราฟาเอล เป็นแรงบันดาลใจ แต่สิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง คือ จิตวิทยาสังคม ซึ่งทุกประเทศ
ทุกสังคม และทุกชุมชน ล้วนเป็นกังวลและห่วงใย เรื่องของ ศิลธรรม ด้วยกันทั้งนั้น สำหรับประเทศเรา ท่านศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี
ได้เขียนหนังสือไว้เล่มหนึ่ง ชื่อ “ภาพเปลือย เป็น ศิลปะ หรือ อนาจาร” ด้วยท่านตระหนักและซาบซึ้งถึงการสร้างสรรค์ศิลปะในลักษณะนี้
กับความรู้สึกลึกซึ้งของผู้คน วิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมไทย อย่างไรก็ดีตาม ผลสรุปชัดเจนว่า ที่สุดแล้ว ความรู้สึกอันเป็นดรกร
แห่งสุนทรีศาสตร์นั้น ศิลปินรับศรัทธาและแสดงออกอย่างจริงจัง หากมีอะไรที่นอกเหนือไปจากนี้ ที่อยู่ที่จิตใจไม่ต่ำของผู้สร้างงานที่มุ่ง
หวังผลประโยชน์แอบแฝงและทับซ้อน หรือผู้ชมที่มีใจหมกมุ่นอยู่กับเรื่องดังกล่าว จึงแน่ชัดว่า ภาพเขียน รูปปั้น หรือศิลปะอย่างอื่นๆ นั้น
ก็ไม่อาจเรียกได้ว่าเป็น “ศิลปะ”

สำหรับผลงานของผม ที่ได้นำออกแสดงให้ได้ชมกันครั้งนี้ สร้างสรรค์ขึ้นด้วยพื้นฐานทางจิตใจที่เป็นพลาภาพและรู้สึกในสุนทรีศาสตร์
เป็นสำคัญ มิได้มีประเด็นเบี่ยงเบนให้เป็นเหตุอันไม่สมควรอย่างแน่นอน ด้วยชีวิตและจิตใจที่ตั้งมั่นไว้กับ “ศิลปะ” ของท่านผู้ชม เข้า
ชมด้วยใจที่ปลอดโปร่ง ว่างเปล่า ให้ปราศสัมผัสศรัทธาได้ตอบกับผลงานชิ้นนั้นๆ ที่ท่านสนใจ... ถ้าแล้ว... ถ้าแล้ว... ไปกับ เส้นสาย
ลายสี ท่วงท่า ท่วงท่ายอง ที่มีทั้งความขัดแย้งและสอดคล้องกลมกลืนกัน ขององค์รวมทางธาตุทัศนศิลป์ ซึ่งผมหวังและตั้งใจ ให้ท่าน
ผู้ชมทุกท่านได้ เพลิดเพลิน ผ่อนคลาย และชื่นชมในศิลปะ เพื่อให้ชีวิตจิตใจ เบิกบาน สว่างสง สดชื่นมีความสุขประหนึ่งได้อาหารทิพย์
ชะโลมใจกัน

ศิลปะชุด นางเอกจากกรุงโรม

อาจารย์ธงชัย รักปทุม เป็นอีกผู้หนึ่งที่สร้างสรรค์งานศิลปะอย่างต่อเนื่อง งานสร้างสรรค์ที่กำลังจัดแสดงอยู่ ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ อยู่ในขณะนี้เป็นการสร้างสรรค์ที่มีคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์อย่างน่าชื่นชมยิ่ง งานชุดนี้เป็นช่วงหนึ่งของอาจารย์ธงชัย รักปทุม ที่มีโอกาสได้ไปศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพิ่มเติมในช่วงชีวิต การศึกษาศิลปะ ณ ราชวิทยาลัยศิลปะ กรุงโรม ประเทศอิตาลี

คุณค่าในเชิงสุนทรียศาสตร์ เป็นกลางสำหรับผู้เสพงานศิลปะ เท่าที่ท่านผู้ชมจะแอบพริบตา 'ได้ลึกซึ้งเพียงใด ขึ้นอยู่กับกระแสแห่งจิตวิญญาณของแต่ละท่านจะวิเคราะห์ ตามรสนิยมและความพึงพอใจอย่างเป็นอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานิตซ์ ภู่อารีย์
ศิลปินแห่งชาติ

Rama IX Art Museum Foundation